

Gegevens van Stichting Pallas als Algemeen Nut Beoogde Instelling (ANBI) bevattend de verantwoording 2014, opgesteld mei 2015

Naam

Stichting Pallas

RSIN

Contactgegevens

Postadres Bronkhorstsingel 11, 5403 NA Uden
Email info@stichtingpallas.nl
Website www.stichtingpallas.nl

Bestuurssamenstelling per 01012015

College van Bestuur	Allert de Geus
Raad van Toezicht	Paul van der Wee, voorzitter
	Adri Boom
	Sonja Makel
	Sabina Pot
	Clarien Veltkamp
	Ria van der Heijden

Doelstelling

In de statuten van Stichting Pallas staat de doelstelling als volgt omschreven (artikel 2)

De stichting heeft ten doel:

- *Het geven van onderwijs op basis van de antroposofische beginselen van Rudolf Steiner.*
- *Het in stand houden en bevorderen van het vrijeschoolonderwijs in Midden- en Zuid Nederland.*
- *Het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van vrijeschoolpedagogiek en –didactiek. En voorts als hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn*

Beleidsplan 2011-2014

Introductie

Stichting Pallas verenigt 16 vrijescholen voor basisonderwijs in Zuid en Midden Nederland. De binnen Stichting Pallas werkende scholen zijn:

- Bernard Lievegoedschool te Maastricht
- Vrije School Heerlen
- Talander te Sittard (nevenvestiging van Vrije School Heerlen)

- Christophorus te Roermond
- Rudolf Steiner Educare te Venlo
- Vrije School Peelland te Helmond
- Meander Vrije School te Nijmegen
- De Zevenster te Uden
- De Driestroom te 's-Hertogenbosch
- De Zwaneridder te Wageningen
- Vuurvogel te Ede
- Johannesschool te Tiel
- De Strijene te Oosterhout
- Zilverlinde te Roosendaal
- Vanaf 01012015 Tiliander te Tilburg
- Vanaf 01012015 Vrijeschool Brabant te Eindhoven

De Pallas-scholen (later te noemen *onze scholen*) maken deel uit van de groep van ruim negentig vrijescholen in Nederland. De Nederlandse vrijescholen maken deel uit van een wereldwijde beweging van vrijescholen die zich laat inspireren door de menskundige inzichten van Rudolf Steiner. Onze scholen voldoen aan de wettelijke criteria (zoals deze door de overheid worden gesteld) en hebben het basisarrangement of zijn op weg daar naar toe. Onze scholen committeren zich aan de kerndoelen basisonderwijs. Deze zijn voor de vrijescholen beschreven in de publicatie *'Ik zie rond in de wereld'* (2006).

In de planperiode 2011-2014 wil het bestuur van Stichting Pallas de kracht en eigenheid van de scholen versterken en onderzoeken of en in hoeverre met andere scholen in het spreidingsgebied samengewerkt kan worden teneinde vrijeschoolonderwijs te behouden en te ontwikkelen. Het bestuur sluit daarbij aan bij het beleid van de landelijke vereniging van vrijescholen te komen tot een beperkt aantal sterke regionaal gespreide organisaties voor vrijeschoolonderwijs.

Onderwijskundig beleid: Versterken vrijeschool onderwijs

In de planperiode wil Stichting Pallas de eigenheid van het vrijeschoolonderwijs op een eigentijdse wijze verduidelijken, articuleren en verder ontwikkelen en zodoende de drempel naar het vrijeschool onderwijs voor brede doelgroepen verlagen. In het navolgende lichten wij ons beleid nader toe.

Onze scholen hebben, onder de gemeenschappelijke noemer van het vrijeschoolonderwijs, een unieke en eigen identiteit. Binnen de centrale kaderstelling van de overheid willen wij eigen pedagogische uitgangspunten erkend en verwezenlijkt zien. Op hoofdlijnen is er binnen onze scholen een aantal kenmerken te onderscheiden die een gemeenschappelijk kader vormen waarbinnen elke school zijn eigen keuzes maakt en het onderwijs een eigen inkleuring geeft. Deze kenmerken willen wij in de planperiode versterken. Wij werken de kenmerken uit onder de kopjes *Pedagogiek, Vormgeving & Inrichting van het onderwijs* en *Vertrouwen*.

1. Pedagogiek

ontwikkelingsfasen

Onze leerstof dient in eerste instantie de doorgaande ontwikkeling van het kind, in handen, hart en hoofd. In onze leerplannen gaan wij uit van drie ontwikkelingsfasen. Hierin groeien kinderen in drie perioden van zeven jaar naar de volwassenheid.

de drie ontwikkelingsfasen

De eerste zeven levensjaren van het kind kenmerken zich door het opdoen van ervaringen. Kleuters brengen de dag voornamelijk spelen en lerend door. De nabootsingkrachten worden gewekt en ingezet. De wil wordt aangesproken. Zo leggen kleuters, in een beschermde en veilige omgeving, een

gezonde basis voor hun verdere ontwikkeling. Tussen het zevende en veertiende levensjaar wordt het gevoelsleven van het kind sterk aangesproken en ontwaakt daardoor in het kind. Ook de denkkraft komt tot ontwikkeling. Het kind beleeft dat de wereld mooi is. Het beeldend onderwijs biedt de leerlingen de mogelijkheid hun gevoel met de wereld te verbinden. In de periode na het veertiende jaar wordt vooral het denken verder aangesproken en ligt er een accent op begrip en inzicht.

geïntegreerd onderwijs

Wij bieden geïntegreerd onderwijs. Dat wil zeggen dat de innerlijke ontwikkeling van het kind zoveel mogelijk parallel loopt met de uiterlijke wereld waarin het kind leeft. Lesstof en verhalen die de leerling worden aangeboden, worden aan zijn ontwikkeling afgelezen. Wij begeleiden leerlingen naar zelfstandigheid, tot mensen die volwaardig en creatief kunnen deelnemen aan de maatschappij.

In onze overtuiging hebben kinderen een eigen plek in het gezin en op de school. De school draagt mede bij aan de verbreding van hun interesse in de maatschappij en de wereld. Wij kiezen voor stevig klassikaal onderwijs. Door alle niveaus zoveel mogelijk in de klas samen te laten opgroeien, ontstaat er een groot sociaal bewustzijn van de verschillende kwaliteiten die er in de mensen aanwezig zijn. De klas is als het ware een afspiegeling van de wereld om ons heen.

rol van de leraar

Wij vinden dat leraren ertoe doen. Zij hebben in ons onderwijs een voorbeeldfunctie en volgen het kind in zijn ontwikkelingsfasen. In de eerste fase van hun ontwikkeling krijgen kinderen een omgeving aangeboden waar nagebootst kan worden in gewoontevorming, gedrag en bezigheden. De leraar is hierin vaak bewust en onbewust het middelpunt. Leraren in de tweede fase van de kindontwikkeling dragen de voorbeeldfunctie vooral uit in hun verhouding tot de wereld. Zij vertegenwoordigen voor de kinderen de maatschappij in vele facetten en leggen in hun onderwijs kunstzinnige accenten.

2. Vormgeving & Inrichting van het onderwijs

Onze pedagogische uitgangspunten vertalen wij naar de onderwijspraktijk. Daarbij is een aantal onderdelen kenmerkend voor vrijescholen.

kunstzinnig onderwijs

Wij bieden onderwijs waarin op kunstzinnige, beeldende wijze de vermogens, talenten en interesses van het kind worden gewekt. De aangeboden leerstof wordt waar mogelijk ook op een kunstzinnige wijze verwerkt. Om dit te realiseren leren de kinderen hoe zij de verschillende materialen en expressiemogelijkheden kunnen gebruiken. Daarom krijgen vakken als eurytmie, muziek, tekenen, schilderen en toneel voor zover mogelijk een plaats in het curriculum van de scholen.

periodeonderwijs

Wij werken met periodeonderwijs. Kenmerkend voor het periodeonderwijs is de aandacht voor een bepaald vak gedurende een aantal weken. Dit betreft zowel taal en rekenen als de zaakvakken. Het periodeonderwijs geeft de leerlingen vanaf groep 3 (of klas 1) de gelegenheid zich gedurende een bepaald aantal weken in de eerste twee uren van de dag te verbinden met lesstof van een bepaalde onderwijsperiode. De lesstof wordt inhoudelijk verdiept en in een didactische veelzijdigheid aangeboden. Vaardigheden worden op andere momenten specifiek geoefend.

religieus onderwijs en wereldoriëntatie

Wij sluiten aan op de religieuze dimensie in de ontwikkeling van het kind. Dagindeling en weekritme in ons onderwijs kennen een religieuze basis. Wij volgen de natuur in zijn jaarverloop in spel en lied. Wij vieren de jaarfeesten. Daarmee wordt een respectvolle verbinding van kinderen met de natuur en het jaarverloop erkend, gevoed en ontwikkeld.

Worden de kinderen ouder, dan verdiepen wij het inzicht in de natuur, de medemens en zijn cultuur. Het onderwijs in aardrijkskunde en geschiedenis brengt de leerling in verbinding met de medemens, door de ruimte en door de tijd. Sterrenkunde, wiskunde, natuurkunde en scheikunde brengen beeld, verwondering, eerbied en ontzag voor mens, natuur en universum.

3. Vertrouwen

Leerlingen krijgen door bovenstaande uitgangspunten, vakken en handelwijzen de kans zich te verbinden met hun omgeving en hun tijd, zowel dichtbij als verder weg. Dichtbij in de zin van klasgenoten, ouders, leraren, gezin en school. Verder weg in maatschappij, wereld en wereldgeschiedenis. Zo ontstaat een vertrouwensbasis die leerlingen zicht geven op het feit dat een mens een plaats heeft in een zich ontwikkelend universum en dat zij deel uitmaken van een groter geheel.

Beloningsbeleid

De bestuurder van Stichting Pallas heeft een aanstelling en beloning conform de CAO bestuurders PO. De Toezichthouders hebben een vergoeding die niet groter is dan de richtlijnen van het VTOI. Bij de invulling van de antroposofische component wordt Stichting Pallas ondersteund door vrijwilligers die geen of de fiscaal toelaatbare onbelaste vrijwilligersvergoeding ontvangen.

Uitgeoefende activiteiten

Stichting Pallas kent twee activiteiten met onderscheiden financieringsstromen:

- Het reguliere onderwijs, bekostigd met overheidsgelden en subsidies,
- de invulling van de antroposofische component van het onderwijs, mede bekostigd vanuit schenkingen.

De activiteiten als bedoeld onder a vallen buiten het bestek van deze notitie. Deze notitie betreft de activiteiten verband houdende met invulling geven van de specifieke antroposofische component van het onderwijs. De verschillende Pallas scholen geven op eigen wijze vorm aan de activiteiten, conform een jaarplan en een verantwoording die afgestemd worden met de lokale medezeggenschapsraad. De activiteiten worden mede mogelijk door de schenkingen. Veel voorkomende activiteiten zijn:

- Vakles euritmie, met pianobegeleiding
- Toepassing natuurlijke materialen in de lessen handarbeid
- Toepassing antroposofische leermiddelen
- Jaarfeesten
- Kunstzinnig onderwijs
- Muziekonderwijs

De activiteiten vinden plaats in het gehele schooljaar.

Financiële verantwoording

Inkomsten

Stichting Pallas ontvangt voor 12 scholen schenkingen. Twee scholen ontvangen schenkingen van een aparte steunstichting, een school ontvangt schenkingen via zowel de school als een steunstichting. De inkomsten uit schenkingen toegekend aan de school staan in onderstaand overzicht weergegeven.

	<u>W2013</u>	<u>B2014</u>	<u>W2014</u>	<u>B2015</u>
Lievegoedschool	64.917	55.000	58.334	60.000
VS Heerlen	78.739	70.000	81.987	66.500
Talander	14.549	14.250	16.058	11.500
Christophorus	23.275	26.000	20.689	29.000
R Steiner Educare	16.864	26.000	19.445	17.500

Meander	63.582	70.000	61.227	50.000
Vuurvogel	11.937	12.000	15.569	12.000
Zevenster	26.738	30.000	14.864	25.000
Johannesschool	38.449	37.000	35.688	37.000
Driestroom	40.864	37.000	37.766	37.000
Zilverlinde	15.759	17.000	8.349	12.500
Strijene	42.069	32.500	27.205	30.000
	<u>437.742</u>	<u>426.750</u>	<u>397.181</u>	<u>388.000</u>

Toelichting bij het overzicht:

B betekent begroot

W betekent werkelijk

Uitgaven

De schenkingen worden aangewend om de hierboven beschreven activiteiten mede mogelijk te maken, in aanvulling op de beschikbare gelden van overheidswege. De schenkingen werden in het geheel aan de betreffende scholen toebedeeld. Daar waar de schenkingen meer bedroegen dan de geplande en begrote activiteiten, werden de schenkingen aangewend om de begrote en geplande activiteiten verder te versterken. Iedere school kent een eigen financiële verantwoording van de inkomsten en uitgaven, te verkrijgen bij de betreffende school en afgestemd met de lokale medezeggenschapsraad.

Nieuwe situatie: Stichting Vrienden van Pallas

Met ingang van het schooljaar 2013-2014 droeg Stichting Pallas de inning en toedeling van schenkingen ontvangen ten behoeve van het mede mogelijk maken van de antroposofische invulling van het onderwijs over aan Stichting Vrienden van Pallas. Deze wijziging volgt na een bestuursbesluit betreffende de inning van ouderbijdragen. Met de Stichting Vrienden van Pallas geeft het bestuur invulling aan de in haar ogen noodzakelijke scheiding tussen de reguliere onderwijsactiviteiten en de activiteiten die mede mogelijk worden dankzij schenkingen, inclusief de daarbij behorende administratieve en bedrijfskundige procedures en rapportages. De Stichting Vrienden van Pallas is opgericht op 6 december 2013 en heeft fasegewijs de inning en aanwending van schenkingen van Stichting Pallas overnemen. In 2014 liep de inning en aanwending nog via twee sporen die in bovenstaand overzicht zijn samengevoegd. Vanaf 2015 verloopt de inning en aanwending uitsluitend via de Stichting Vrienden van Pallas.

Het bestuur van de Stichting Vrienden van Pallas bestaat uit:

- Pauline Feimann, voorzitter
- Carel de Vink, secretaris/penningmeester
- Frouke Willemsen, lid

De doelstelling van de Stichting Vrienden van Pallas in de statuten beschreven:

Het verzamelen van middelen ter bevordering van het antroposofisch gedachtegoed zoals dit onder andere gestalte krijgt op vrijescholen en kinderdagcentra op antroposofische basis, alles in de meest ruime zin. De Stichting beoogt niet het maken van winst.

De bestuurders van de Stichting Vrienden van Pallas zijn onbezoldigd en ontvangen zonodig een onkostenvergoeding op basis van werkelijk gemaakte kosten. Zie verder www.vriendenvanpallas.nl